

DOI: <https://doi.org/10.32999/ksu2307-8030/2026-58-5>

УДК 330.101.22

Червінська Т. М.
кандидат економічних наук, доцент,
завідувач кафедри економіки бізнесу
Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна Академія управління персоналом»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7657-2855>
E-mail: chervinska81@gmail.com

СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ПРИ УПРАВЛІННІ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ

Метою дослідження є визначення ключових пріоритетів в системі управління сталим розвитком України. Увагу приділено трансформації концепції сталого розвитку за умов національної нестабільності і мілітарних викликів. Обґрунтовано необхідність інтеграції безпекового компонента в структуру державних цільових програм. Запропоновано структуру інституційно-безпекового блоку пріоритетності сталого розвитку. Науковою новизною є удосконалення класифікації традиційної системи пріоритетів державної політики сталого розвитку на основі виокремлення безпекового чинника як фундаментальної складової реалізації стратегічних цілей. На відміну від традиційних підходів запропонована модель дає можливість адаптувати цілі сталого розвитку до умов війни та післявоєнного відновлення.

Ключові слова: пріоритети, сталий розвиток, управління, безпекова складова, інституційна трансформація, повоєнне відновлення.

Chervinska Tetiana. STRATEGIC PRIORITIES OF PUBLIC POLICY IN THE MANAGEMENT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT

The paper substantiates the objective need to establish key priority areas in the implementation of the concept of sustainable development. The aim of this work is to identify key strategic priorities in the sustainable development management system in Ukraine. The article examines the theoretical and methodological foundations for forming strategic priorities for state policy in the field of sustainable development. Particular attention is paid to the transformation of the concept of sustainable development in conditions of global instability and military challenges. The necessity of integrating the security component into the structure of state target programmes is substantiated. It is argued that in the Ukrainian context, the use of the traditional model based on three components (economic, environmental and social) is insufficient, as it does not take into account the critical impact of the security factor. In this regard, there is a need for scientific justification of a different classification of priorities, integrated into the strategy of state management to address the issue of national sustainability. The author has constructed a structure for the institutional and security block of sustainable development priorities. A new structure for the classification of state priorities in the context of sustainable development has been defined. The scientific novelty of the work is the improvement of the classification of the traditional system of priorities of state policy for sustainable development based on the identification of the security component as a fundamental component of the implementation of socio-economic and environmental strategic goals. In contrast to traditional approaches, an adaptive model is proposed that includes the economy, society, ecology and security, making it possible to adapt global sustainable development goals to the conditions of martial law and post-war recovery, based on ensuring the institutional stability of the national management system. The results of the study can be used to improve the regulatory framework for strategic planning at the national and regional levels.

Key words: priorities, sustainable development, governance, security component, institutional transformation, post-war reconstruction.

Постановка проблеми. В нинішніх умовах глобальних турбулентних процесів система пріоритетів концепції сталого розвитку зазнає певних трансформацій. Для України, яка перебуває у воєнному стані і в центрі надскладних безпекових викликів, державна політика управління пріоритетними напрямками сталого розвитку не може бути виключно проблемою екологічного балансування або економічного росту. На сьогодні це стратегічний інструментарій виживання та відновлення держави. Актуальність означеної проблематики викликана важливістю

перегляду існуючих пріоритетних напрямків державної системи управління сталим розвитком. У вітчизняних реаліях сучасної моделі, побудованої на трьох складових (економічній, екологічній і соціальній) виявляється недостатньо, адже вона не враховує критичного впливу безпекового фактору. У зв'язку з означеним, існує потреба у науковому обґрунтуванні іншої класифікації пріоритетів, інтегрованої на вирішення питання національної стійкості в стратегію державного управління. Останнє обумовлює актуальність даного питання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика дослідження пріоритетних напрямів сталого розвитку перебуває в полі зору зарубіжних вчених, таких, як: І. Ансофф, Г. Дейлі, П. Друкер, Б. Карлофф, Г. Клейнер, Ф. Котлер, Г. Минцберг, Ф. Тейлор, А. Томпсон, А. Файоль. Важливим науковим доробком в методологію сталого розвитку суспільних систем є роботи провідних вітчизняних вчених, це: В. Геєць, В. Герасимчук, Б. Данилишин, С. Деркач, О. Маслюківська, Л. Мельник, О. Кушнір, В. Пономаренко та інші. Наприклад, Бондар К. В. особливу увагу приділено регіональним аспектам сталого розвитку [1]. Академіком Лібановою Е.М. комплексно досліджено механізми сталого розвитку у контексті соціальної справедливості і людського фактору [5]. Хахалев Д. досліджував турбулентність як чинник, що впливає на роботу організацій, ним окреслено значимість адаптивних моделей управління та ризику щодо побудови механізмів реагування на відповідні виклики [10]. Однак на сьогодні поза увагою вчених залишаються питання, пов'язані і певними змінами пріоритетних напрямів реалізації основних засад сталого розвитку

Метою дослідження є обґрунтування стратегічних пріоритетів при управлінні процесом сталого розвитку

Виклад матеріалу дослідження та його основні результати. Стратегічні пріоритети реалізуються на основі 17 Цілей сталого розвитку ООН до 2030 року, що охоплюють широку систему заходів від відповідального споживання до побудови справедливих інституцій [8]. Стратегічні пріоритети державної політики у сфері сталого розвитку на 2026 рік сформовані з урахуванням викликів повномасштабної війни, необхідності швидкої відбудови та стратегічного курсу на інтеграцію до ЄС. Під стратегією розвитку економічної системи є визначення її довгострокових цілей і пріоритетів, формування особливостей реалізації певних складових (моделювання) дій і системи розподілу необхідних при цьому ресурсів [2]. Основні пріоритети в системі державного управління

стосовно сталого розвитку спрямовані і на відповідне поєднання економічного посилення соціальної справедливості і екологічної безпеки суспільства. Основною метою при цьому є забезпечення необхідних потреб нинішнього покоління без завдання шкоди для наступних, що передбачає подолання бідності, використання «чистої» енергетики, впровадження інноваційних проектів у сталу інфраструктуру і охорону навколишнього середовища. При традиційному підході існує класичне або тривимірне сприйняття сталого розвитку, яку ще називають моделю потрійного результату для сталого розвитку, що часто ілюструється трьома колами, які перетинаються. Також існує квадроцентрична модель сталого розвитку або розширена концепція, вона, порівняно з класичною трьохкомпонентною моделлю (економіка, соціум, екологія), ще включає четвертий критичний вимір для забезпечення довгострокової життєздатності системи. У науковій літературі та міжнародних практиках четвертим елементом, як правило виступає інституційна складова (управління), яка включає політичну стабільність, ефективність діяльності державних інституцій, превалювання права і міжнародне співробітництво; культурну складову, орієнтовану на збереження культурного різноманіття, розвиток етичних цінностей та зміну мислення споживачів; ресурсну складову (капітал), що акцентована на збереженні природних ресурсів як такого активу, що не лише підтримує екологію, а й являється визначальним чинником для виробництва [3; 7]. Зроблено порівняння розглянутих моделей (табл. 1).

У вітчизняній практиці перехід до квадроцентричної моделі часто пов'язують із потребою інституційної трансформації, посиленням впливу держави та громадянського суспільства у застосуванні 17 Глобальних цілей до 2030 року [8]. Останнє дає можливість не лише фіксувати екологічні чи економічні результати, а створювати відповідні управлінські механізми (судові та антикорупційні органи), які гарантують реалізацію стратегій.

Таблиця 1

Порівняння базової і квадроцентричної моделі сталого розвитку

Ознаки	Класична модель	Квадроцентрична модель
Кількість складових	Зскладові – економічна, соціальна, екологічна	4 складові – додається інституційна складова (управління), культурна, ресурсна
Орієнтація	Балансування інтересів	Забезпечення стійкості на основі ефективного управління і реалізації цінностей
Використання	В корпоративних звітах	При формуванні державної стратегії і регіональному розвитку

Джерело: складено автором [1, 4]

В умовах нестабільності, військових загроз в Україні, вважаємо за необхідне введення такого рівноцінного компонента як інституційно-безпековий, в якості фундаментального. Це пояснюється тим, що в часи нестабільності безпека є не лише сприятливим фактором, а першочерговою основою суспільного розвитку. Адже без гарантування фізичної чи іншої безпеки неможливо здійснювати залучення інвестицій (розвиток економіки), збереження людського капіталу (розвиток соціуму) або реалізація вартісних екологічних програм. Включення безпекового компонента до інституційної складової трансформує модель сталого розвитку у максимально адаптовану до вітчизняних реалій. За сучасних умов в Україні поняття «безпеки» вже не являється лише військовим терміном, а виступає фундаментом для розвитку і економіки і соціуму і екології.

Отже, пріоритети державної політики мають ґрунтуватися на синергії чотирьох основних векторів: економічної компоненти, що стосується стимулювання інноваційних технологій, поширення цифрових технологій, оновлення промисловості тощо; соціальної складової, спрямованої на зменшення бідності, забезпечення доступної і якісної освіти, охорону здоров'я громадян, гендерну рівність, справедливий розподіл доходів; екологічної складової, що стосується збереження біорізноманіття, екологічної безпеки, боротьби зі зміною клімату та раціонального природокористування; управлінської компоненти, пов'язаної з розвитком демократичних інститутів, місцевими планами дій (ролю громад) інтеграцією екологічних цілей у галузеві політики і запропонованим нами інституційно-безпековим складником.

Оскільки основними векторами управління сталим розвитком у 2026 році є національна безпека та обороноздатність то це і залишається ключовим пріоритетом, на який спрямовується більшість ресурсів державного бюджету 2026 року. Безпека розглядається як фундаментальна умова для реалізації будь-яких цілей сталого розвитку. Доказовим фактом щодо можливостей реалізації безпекового пріоритету є те, що в національному бюджеті на 2026 рік видатки на сферу безпеки і оборони країни залишаються домінуючими і передбачені на рівні 20–22% ВВП [9]. Отже це підтверджує сформульовану вище пропозицію про безпеку як фундаментальну основу моделі сталого розвитку. При цьому структура інституційно-безпекової частини може бути наступною (табл. 2).

Представляється, що даний підхід є особливо актуальним. Зокрема, класична модель зорієнтована на розвиток у мирних умовах, а інституційно-безпекова складова значно змінює наявні пріоритети: відбувається перехід від звичайної «економіки» до економіки воєнного стану та відновлення, від просто «екології» до екологічної безпеки (з урахуванням шкоди від бойових дій і техногенних катастроф), або від «соціуму» до збереження людського капіталу і соціальної згуртованості перед загрозами. Означена модифікація робить модель не лише теоретичною, а й перетворює її у прагматичну стратегію виживання та розвитку.

З метою візуалізації нова структура може бути представлена у форматі ієрархічної піраміди, в якій і інституційно-безпековий блок представляється не просто рівноправним компонентом, а певним фундаментом або плат-

Таблиця 2

Структура інституційно безпекового блоку пріоритетності сталого розвитку

Компоненти	Суть	Індикатори
Стійкість державних організацій	Спроможність органів управління діяти в екстремальних умовах (війни, пандемії, кібератак)	Терміновість оновлення надання державних послуг після збоїв, рівень децентралізації (здатність громад виживати автономно), захищеність державних реєстрів
Гарантії фізичної та правової безпеки	Безпека інвестицій та власності є критичною для сталого економічного відновлення	Ефективність роботи правоохоронної системи, рівень захисту прав власності в судах, рівень розмінювання територій (як умова для повернення агросектору до сталого розвитку)
Ресурсна та енергетична безпека	Інституційне управління доступом до критичних ресурсів	Частка відновлюваної енергетики в енергобалансі (що робить систему менш вразливою до ударів по централізованих вузлах), рівень диверсифікації джерел постачання ресурсів
Інформаційна та кібербезпека	Захист інтелектуального капіталу та цифрової інфраструктури як частини соціо-технічного розвитку	Кількість відбитих кібератак на критичну інфраструктуру, рівень медіаграмотності населення (проти дія дезінформації, що дестабілізує суспільство)

Джерело: складено автором [4]

формою, на якій утримуються всі інші сфери. Дану модель можна структурувати так:

Перший рівень являється фундаментальним, це інституційно-безпековий базис, або так звана «імунна система» держави. Від стабільності цього рівня залежить і розвиток інших сфер, або ж він може бути неможливим внаслідок високих ризиків. Він характеризується показниками національної безпеки, обороноздатності, рівнем розмінування, цивільного захисту; інституційною спроможністю, ефективністю державного апарату, антикорупційною інфраструктурою; правовою безпекою, верховенством права, захистом інвестицій і власності; кібербезпекою та інформаційним захистом, стійкістю цифрових систем і протидією гібридним загрозам (це управління, суди, армія, кіберцит).

Другий рівень, представляє собою каркас економіки та екології, означені сфери взаємодіють між собою, формуючи матеріальну базу розвитку. Він базується на економічній стійкості, військовій економіці, переході до замкненого циклу, енергетичній незалежності; екологічній безпеці, відновленні екосистем після бойових дій, кліматичній нейтральності, моніторингу забруднень.

Третій рівень є вершиною у формі соціального капіталу. Сюди відносяться соціальна згуртованість на основі демографічної стійкості, повернення мігрантів, адаптації ветеранів; людський потенціал що реалізується через освіту, медицину, культуру і цінності. Кінцевою метою сталого розвитку є добробут людини. Запропонована модель має певні переваги порівняно із класичною:

- при використанні класичної моделі внаслідок зовнішньої агресії відбувається певне розмежування її складових, а нова модель забезпечує відповідну стійкість передбачається, що безпековий фундаментальний компонент поглинає удари;

- вона забезпечує відповідну пріоритетність, адже відповідає запитам інвесторів і донорів про необхідність першочергового зміцнення інституції і безпеки, щоб економічні вкладення не були безкорисними;

- вона являється адаптивною, адже легко трансформується із «моделі виживання» у «модель піднесення» через зміну акцентів на фундаментальному рівні, від військової безпеки до правової.

На 2026 рік в Україні визначено потреби у фінансуванні пріоритетних проєктів відновлення на суму понад 15 млрд доларів. Ключовими напрямками є: відбудова житлового фонду та соціальних об'єктів (школи, лікарні), модернізація транспортних кори-

дорів та логістичної доступності; соціальна стійкість та ветеранська політика, реалізація Програми Уряду на період з 2025 по 2026 роки, що включає медичну реабілітацію, соціальну адаптацію та забезпечення добробуту, людський капітал, розвиток освіти та науки для підготовки кадрів для післявоєнного відродження; інституційна трансформація та управління, адаптація законодавства до стандартів ЄС, що є наскрізним пріоритетом для всіх сфер, реформа державних фінансів. Також ухвалено стратегічні підходи до реформування управління фінансовими ресурсами держави на 2026–2030 роки, для забезпечення прозорості та ефективності використання коштів, боротьба з корупцією, посилення спроможності антикорупційних органів як обов'язкова умова для залучення міжнародних інвестицій [6; 8].

Важливим інструментом реалізації стратегічних пріоритетів держави є система цифровізації і реалізація «зеленого» курсу. Цифровізація та «зелений» курс є взаємодоповнюючими інструментами, що формують концепцію «подвійного переходу». Вони виступають ключовими драйверами модернізації економіки, забезпечуючи перехід до кліматичної нейтральності та підвищення глобальної конкурентоспроможності.

Цифрові технології є необхідною умовою для успіху екологічної трансформації, оскільки вони дозволяють: оптимізувати енергоспоживання, адже впровадження «розумних» мереж дає можливість забезпечити результативну інтеграцію відновлюваних джерел енергії і керувати попитом у реальному часі; зменшити викиди вуглецю, так як використання відеоконференцій замість відряджень та перехід на 5G-мережі (що споживають до 90% менше енергії) суттєво скорочують вуглецевий слід; підвищити прозорість та моніторинг; цифрові інструменти забезпечують доступ до гранулярних даних, що критично важливо для відстеження стану довкілля та виконання кліматичних зобов'язань; розвивати циркулярну економіку, цифрові паспорти продуктів допомагають відстежувати життєвий цикл товарів, сприяючи їх ремонту та переробці.

Для України впровадження Європейського зеленого курсу є стратегічним орієнтиром і пріоритетом у контексті євроінтеграції та повоєнного відновлення. При цьому цифровізація не лише допомагає довкіллю, а й сама має ставати «зеленою». Стратегічним пріоритетом є мінімізація екологічного впливу самого ІТ-сектору, який наразі відповідає за 2–4% глобальних викидів парнико-

вих газів. Це так звана синергія стратегічних пріоритетів (табл. 3).

Стосовно економічного відновлення, згідно аналізу Світового банку (RDNA3), фінансові потреби на відновлення України становлять більше 486 млрд доларів. У 2026 році пріоритетність відводиться критичній інфраструктурі (енергетиці, логістиці), а це потребує близько 15,3 млрд доларів прямих інвестицій на рік [6]. Зважаючи на соціальний капітал, передбачається, що у 2026 році прогнозована кількість ветеранів і осіб з інвалідністю через війну складатиме більше 3–4 млн осіб. Отже, приділення уваги «Ветеранській політиці» перетворює її не у звичайний соціальний, а у макроекономічний пріоритет. В галузі цифровізації доля державних послуг в онлайн-просторі має досягти 95–100%, а це являється індикатором інституційної ефективності управління.

Запропонована модель базується на тезі, що в умовах нестабільності безпека є не просто «сприятливою умовою», а першочерговою ланкою розвитку. Без гарантій фізичної та кібернетичної безпеки неможливе залучення інвестицій (економіка), збереження людського капіталу (соціум) чи реалізація коштовних екологічних програм. Таким чином, державна політика має базуватися на синергії чотирьох векторів: економічної стійкості (ресурси); соціальної інклюзії (люди); екологічної регенерації (довкілля); інституційної безпеки (захист та урядування).

Стратегічні пріоритети державної політики сталого розвитку спрямовані на гармонійне поєднання економічного зростання і поліпшення соціальної політики та недопущення екологічних загроз. Основною метою є забезпечення потреб сучасного покоління без допущення шкоди для прийдешніх, що включає подолання бідності розвиток «чистої» енергетики інновацій у сталу інфраструктуру та охорону довкілля. Загалом стратегічні пріоритети державної політики у контексті сталого розвитку можна окреслити так:

– Економічні пріоритети: забезпечення макроекономічної стабільності, розвиток інноваційно-інвестиційної моделі, цифровізація економіки, підтримка малого та середнього бізнесу.

– Соціальні пріоритети: подолання бідності, розвиток людського капіталу, реформування сфери охорони здоров'я і системи освіти, інклюзія та гендерна рівність.

– Екологічні пріоритети: декарбонізація енергетики («Зелений курс»), раціональне природокористування, збереження біорізноманіття, адаптація до кліматичних змін.

– Інституційні пріоритети: ефективне врядування, антикорупційна політика, верховенство права, діджиталізація державних послуг, безпековий блок (взаємозв'язок безпеки, миру та сталості).

В якості практичних рекомендацій щодо державного управління означимо:

– доцільно запровадити зобов'язання на рівні державних управлінських структур (Міністерств і відомств) оцінювати всі державні інвестиційні проекти на відповідність не лише економічній ефективності, а й безпековій компоненті (децентралізація енергооб'єктів, наявність укриттів тощо);

– сприяти інтеграції ESG-звітності в державному секторі, визначити систему моніторингу екологічних і соціальних параметрів для підприємств, що є обов'язковою умовою для отримання доступу до фондів ЄС (Ukraine Facility);

– створити єдиний цифровий портфель публічних інвестицій, забезпечивши певну прозорість розподілу коштів на відновлення через платформу DREAM, що мінімізує корупційні ризики (інституційний пріоритет);

– забезпечення цецентралізації енергетичного менеджменту, надання громадам повноважень та фінансових інструментів для створення локальних енергетичних осередків на відновлюваних джерелах енергії;

– сприяти розвитку державно-приватного партнерства на основі адаптації законо-

Таблиця 3

Порівняння класичного і адаптованого підходів до сталого розвитку в контексті стратегічних пріоритетів

Параметри	Класична модель (ЦСР ООН)	Адапована модель
Кількість складових	Три (економіка, екологія, соціум)	Чотири (+ Інституційна безпека)
Роль держави	Регулятор та модератор процесів	Гарант стійкості та архітектор безпекового середовища
Головний акцент	Гармонійне співіснування	гнучка стійкість до викликів)
Соціальний аспект	Розвиток людського капіталу	Міграційна безпека та реабілітація ветеранів
Екологічний аспект	Збереження ресурсів	«Зелене» відновлення як драйвер росту
Інструментарій	Ринкові механізми, податки	Цифровізація та пряме інвестування

Джерело: складено автором [2, 4]

давства для залучення приватного капіталу в об'єкти критичної інфраструктури під державні гарантії безпеки.

Висновки. В роботі запропоновано удосконалення підходу до класифікації стратегічних пріоритетів державного управління в контексті сталого розвитку на основі виокремлення безпекової домінанти як ключової передумови виконання соціально-економічних та екологічних цілей сталого розвитку. Порівняно з існуючими підходами запропоновано доповнити класичну модель сталого розвитку безпековим компонентом, яка включає економіку, соціум, екологію і безпеку, спрямовану на адаптацію глобальних цілей сталого розвитку до військових викликів і повоєнного відновлення, сприяючи інституційній стійкості національної системи управління. В якості важливого інструменту реалізації пріоритетних напрямів держави в контексті сталого розвитку також визначено цифровізацію і активізацію «зеленого» курсу. Отже, запропонована класифікація та практичні рекомендації дозволяють змінити парадигму державного управління з реактивної політики, спрямованої на усунення негативних наслідків на проактивну політику, з урахуванням безпекових пріоритетів, зорієнтованої на стійкість системи, яка відповідає національним інтересам держави в умовах інтеграції до європейського простору.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Бондар К. В. Механізм державного управління сталим розвитком регіонів. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. № 2 (34) 2023. С. 150–154. DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2023-2-12>
2. Данилишин Б.М., Маслюківська О.П. Розроблення національних стратегій сталого розвитку: корисний досвід для України. *Механізм регулювання економіки*. 2008. № 3 (2). Том 1. С. 214–218.
3. Кухарук А. Особливості стратегічного управління економічною стійкістю підприємств. *Підприємство та інновації*. 2018. № 6. С. 68–75.
4. Кушнір О., Мельник В. Стратегічні пріоритети державної політики в умовах воєнного стану: безпека проти сталого розвитку. *Журнал державного управління та врядування*. 2025. № 15(2). С. 45–62.
5. Лібанова Е. Резильєнтність соціоекономічної системи України до шоків, спричинених війною: специфіка формування і реагування. *Демографія та соціальна економіка*. 2024. № 4 (58). С. 3–23. DOI: <https://doi.org/10.15407/dse2024.04.003>
6. ОЕСР. Відбудова України: Принципи та політика сталого відновлення. 2024. ОЕСР.
7. Організація Об'єднаних Націй. Звіт про цілі сталого розвитку 2025. Статистичний відділ ООН.

8. Президент України. Про цілі сталого розвитку України на період до 2030 року. 2019. (Указ № 722/2019).
9. Уряд України. План допомоги Україні: 2024–2027. Міністерство економіки України. 2024.
10. Хахалев Д. Моделі стратегічного управління сталим розвитком підприємства в умовах турбулентного середовища. *Сталий розвиток економіки*. № 3 (50). 2024. С. 432–436. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-50-65>

REFERENCES:

1. Bondar K. V. (2023). Mechanism of state management of sustainable regional development. *Bulletin of V. N. Karazin Kharkiv National University*. No. 2 (34). P. 15–154. DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2023-2-12>
2. Danilyshyn B. M., Maslyukivska O. P. (2008). Rozroblennia natsionalnykh stratehii staloho rozvytku: korynsnyi dosvid dlia Ukrainy [Development of national strategies for sustainable development: useful experience for Ukraine]. *Mechanism of economic regulation*. No. 3 (2). Volume 1. P. 214–218.
3. Kukharuk A. (2018). Osoblyvosti stratehichnoho upravlinnia ekonomichnoiu stiikestiu pidpriemstv [Features of strategic management of economic sustainability of enterprises]. *Entrepreneurship and Innovation*. No. 6. Pp. 68–75.
4. Kushnir O., Melnyk V. (2025). Stratehichni priorytety derzhavnoi polityky v umovakh voiennoho stanu: bezpeka proty staloho rozvytku [Strategic priorities of public policy in conditions of martial law: security versus sustainable development]. *Journal of Public Administration and Governance*. No. 15(2). pp. 45–62.
5. Libanova, E. (2024). Rezyliientnist sotsioekonomichnoi systemy Ukrainy do shokiv, sprychynenykh viinoiu: spetsyfyka formuvannia i reahuvannia [Resilience of Ukraine's socio-economic system to war-induced shocks: specifics of formation and response]. *Demography and Social Economics*. No. 4 (58). Pp. 3–23. DOI: [10.15407/dse2024.04.003](https://doi.org/10.15407/dse2024.04.003).
6. OESR. Vidbudova Ukrainy: Pryntsypy ta polityka staloho vidnovlennia [OECD. (2024). Rebuilding Ukraine: Principles and Policies for Sustainable Recovery]. OECD.
7. Orhanizatsiia Obiednanykh Natsii. Zvit pro tsili staloho rozvytku [United Nations. (2025). Sustainable Development Goals Report]. United Nations Statistics Division.
8. Prezydent Ukrainy. Pro tsili staloho rozvytku Ukrainy na period do 2030 roku. [President of Ukraine. (2019). On Ukraine's Sustainable Development Goals for the Period until 2030]. (Decree No. 722/2019).
9. Uriad Ukrainy. Plan dopomohy Ukraini: 2024–2027 [Government of Ukraine (2024). Assistance Plan for Ukraine: 2024–2027]. Ministry of Economy of Ukraine.
10. Khakhaliev D. (2024). Modeli stratehichnoho upravlinnia stalym rokhvytkom pidpriemstva v umovakh turbulentnoho seredovyshcha [Models of strategic management of sustainable enterprise development in a turbulent environment]. *Sustainable Economic Development*. No. 3 (50). pp. 432–436. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-50-65>

Дата надходження статті: 23.02.2026

Дата прийняття статті: 16.03.2026

Дата публікації статті: 27.03.2026